

पथ्याप्रधिकरणदशसम्बन्धित्वेन नवादिपुंसां प्रत्ययः ।
 हो लयो वा वेधां इत्यन्यतरार्थकवाशब्देन विग्रहे द्वित्वाः
 पवित्राः इत्यादौ । द्वित्वान्यतरपथ्याप्रत्ययप्र-
 संस्थासम्बन्धित्वेन द्वयोस्त्रयाणां वा पवित्राणां बोधः ।
 घटे घटे वा घटत्वमित्याद्यहरोधेन वाकारस्यान्यतरार्थ-
 कताया व्युत्पाद्यात् तस्य च हसो गताद्यन्तादनुतिः
 पञ्च घट् वा वेधामित्यादिविग्रहात् पञ्चषष्टिः पुरुषाः
 इत्यादावप्युक्तरीत्येवाव्ययोद्भवः । परे तु हो वा लयो
 वा वेधामित्यादिविग्रहे वाशब्दस्य संशयकोट्युत्पत्तयया
 द्वित्वा इत्यादि बहुव्रीहेः स्वधर्मिकसंशयकोटितापन्न-
 द्वित्वसम्बन्धित्वेन द्विपठतिबोधकत्वमित्याहुः । वेधाकर-
 बास्तु बहुव्रीहिप्रकरणपठितत्वमेव तत्त्वमित्याहुः तेन
 उक्तकृत्कृताव्ययीभावे नातिव्याप्तिः । तद्धेदो च तदु-
 गुप्तातदगुणसंविज्ञानौ तदगुणसंविज्ञानशब्द इ२१७ ए०
 उक्तो तत्त्व सप्तानाधिकरणपदघटितस्येव प्रायेण साधुत्वम् ।
 बहुमत् पु० इव० । १चटके शब्दच० । २अनेकशतयुते लि० ।
 'बहुशतः पटोले स्यात्' ति० त० । [युक्ते लि० ।
 व(व)हुशत पु० इव० । १रक्तखदिरे राजनि० । २अनेककीट-
 व(व)हुशत सव्य० व(व)हु+शव । अनेकवारानित्यर्थे 'गुण-
 लम्बे व(व)हुशो निबोजिता' इति कुमारः ।
 व(व)हुशाल पु० व(व)हुभिः शाकते शाक-संज्ञायां कर्त्तरि
 षञ् । १पु, हीट्छे राजनि० । [२अनेकशिखायुक्ते लि०
 व(व)हुशिखा स्त्री० इव० । १जर्वाप्यत्याम् । राजनि० ।
 बहुशिरम् पु० इव० । विष्णो "दृष्टो बहुशिरा बभूः"
 विष्णुध० ।
 बहुशृङ्ग पु० इव० । विष्णो हेमकरः "चत्वारि शृङ्गा"
 "लवो सख पादाः" इत्यादिश्रुत्या तस्य तथैवम् ।
 बहुश्रुत लि० श्रु-भावे क्त इव० । अनेकशालश्रुतिश्रुते
 मनुः ४।१२५ । [अनेकश्रुत्ययीयुक्ते ।
 बहुयेयसी लि० । इव० ईयस्यन्तात् न कप् न वा ह्रस्वः ।
 बहुसन्तति पु० बहुः सन्तिर्विस्तारोऽस्य (बहुवांस)
 १शंभेदे शब्दच० । २अनेकसन्तानयुक्ते लि० ।
 बहुसम्पुट स० इव० । विष्णुकन्दे राजनि० ।
 व(व)हुमार प्र० इव० । १खदिरे राजनि० २अनेकसारवति लि०
 व(व)हुमुता स्त्री० व(व)हुवः नृता एव सूत्रान्यस्याः ।
 १गतमुत्थाम् अमरः । २अनेकपुल्लयुते लि० ।
 बहुसू स्त्री बहुत भूते छ-किप् । १शूक्यां शब्दच० ।
 २अनेकप्रसवकल्प्यां क्षिपाम् ।

व(व)हुसूति स्त्री० इव० । १अनेकप्रसववत्तां २गवि अमरः ।
 २व(व)हुप्रसवयुते स्त्रीभावे च ।
 व(व)हुस्रवा स्त्री० व(व)हु यथा तथा स्रवति छु-स्रप् ।
 १यज्ञकीटश्चे शब्दच० । २अनेकधा क्षरन्वति लि० ।
 बहुदक न० बहुनि उदकानि यौषाकृतवा यक्ष । सन्धावि-
 भेदे कुटीचकशब्दे दृश्यम् । [कात्तजयुते लि० ।
 बहुपत्य पु० इव० । १शूकरे २मृषिके च राजनि० । २अने-
 वद्वादि विभावया स्त्रियां लोचप्रत्ययनिमित्ते शब्दगणे व च
 गणः पा० ग० उक्तो यथा "बहु पद्धति आहुति आहुति
 अंहति शकटि शक्ति (शक्ते) शारि वारि राति राधि
 अहि कपि यष्टि सुनि (इतः प्रात्यङ्गात्) चण्ड अराच
 लपण कमल विकट विशाच विरुद्ध भद्रज ध्वज चन्द्र-
 भाग (अनद्याम्) कल्याण उदार पुराण अहन् लोह
 नख सुर शिखा बाह शक सुर आकृतिगणोयम् "तेन
 भग गव राग इत्यादि पक्ष्यम्" ।
 बहुशिशु लि० बहु अश्राति अश-शिति । १बहुभोजन-
 शीले स्त्रियां लोप् । "बहुशो अल्पदृष्टश्च हनिद्रः
 शीघ्रचेतनः । प्रभुभक्तश्च गुरुश्च ज्ञातव्यः षट् शुभो गुणः"
 चाणक्यः । २छतराङ्गपुत्रभेदे पु० भा० आ० ६७ अ० ।
 व(व)हुचू(च)लि० इव० अश्वेतजो व अश्वसपा० नात्यल । १शू-
 वेदे २छत्ते न० । १तद्व्येतरे पु० । ३तत्त्वत्यां स्त्री० ।
 वा(वा)हु च भावने वक्तृत्वाने अक० अभा० आ० सेट् । वा(वा)हुते
 अवा(वा)हुट । वृद्धत् चङि न ह्रस्वः अवाहुत् त ।
 वाडव न० बहुवातां समूहः अण् । १घोटकीसदृशे ।
 वाड घञ् बहु-घञ् लस्य हो वा वाडो ह्रस्विः तं वाति
 वा-क वा । २ब्राह्मणे पु० । बहुवातां जातः अण् ।
 १शोर्वे बहुदृष्टे काशान्निभेदे पु० हेमच० । वाडयान्त्रा-
 दयोऽप्यल पु० । [शब्दभा० ।
 वाडवेय पु० हिव० बहुगायाः अपत्यम्-टक् । अश्वितीकुमारयोः
 वाडव्य न० वाडव+सचे-यत् । विमलसदृशे । [रत्नना० ।
 वाडिङ्गन पु० वाडे ह्रस्व इहते इङ्ग-ल्यु । वागीकी
 वा(वा)ण पु० वण-शब्दे वण-गतो वा संज्ञायां कर्त्तरि षञ् ।
 १शसे, २गोक्षने, (वांठ) श्विरोचनसुते ४देत्यभेदे, ५केवले
 च ६शरपुष्टे ७नीलकिशट्टग्राम् पुंस्त्री० अमरः दवाधूमवे
 रत्रो मेदि० । मेदिन्यां दलोत्प्रादित्येन पठितः रावसङ्ग-
 टादवस्य वण शब्दे इति पाठप्रकृतिकल्पनान्नरतोऽस्यो-
 भयविधादितम् । वण-भावे षञ् । ६शब्दे १०तदपि
 वासदेव्यां तररातां स्त्री ३पचारात् ११शक्ते अमरः ।